

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Druk nr 2817

S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI OBRONY NARODOWEJ

**o rządowym projekcie ustawy o
zmianie ustawy o ochronie granicy
państwowej oraz niektórych innych
ustaw (druk nr 2523)**

Marszałek Sejmu - na podstawie art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierował w dniu 16 lutego 2004 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Obrony Narodowej do pierwszego czytania.

Komisja Obrony Narodowej - po rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 10 marca 2004 r. oraz 15 kwietnia 2004 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2004 r.

Sprawozdawca

/-/ Andrzej Różański

Przewodniczący Komisji
Obrony Narodowej

/-/ Stanisław Janas

Projekt

USTAWA
z dnia 2004 r.

**o zmianie ustawy o ochronie granicy państwowej
oraz niektórych innych ustaw¹⁾**

Art. 1.

W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. Nr 78, poz. 461, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Zadania Ministra Obrony Narodowej w zakresie ochrony granicy państwowej w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje Dowódca Sił Powietrznych we współdziałaniu z Dowódcą Marynarki Wojennej i Dowódcą Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.”;

2) art. 18 i 18a otrzymują brzmienie:

„Art. 18. Warunki przekraczania granicy państwowej oraz wykonywania lotów w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej przez własne i obce cywilne statki powietrzne określają przepisy ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz.U. Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr ..., poz. ...) oraz umowy międzynarodowe, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana.

Art. 18a. 1. Przekroczenie granicy państwowej i lot obcego wojskowego statku powietrznego w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej może nastąpić na podstawie zezwolenia wydanego przez Dowódcę Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, udzielonego na wniosek zainteresowanego podmiotu.

¹⁾ Niniejsza ustawa zmienia również ustawy: z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania przez to terytorium, z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze i z dnia 29 października 2003 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 6, poz. 31 i Nr 43, poz. 271, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 45, poz. 498 oraz z 2003 r. Nr 223, poz. 2220.

2. Zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, nie wymaga przekroczenie granicy państwowej i lot w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej obcych wojskowych statków powietrznych wykonujących zadania wojskowego nadzoru przestrzeni powietrznej w ramach Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.
3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane wobec obcego wojskowego statku powietrznego:
 - 1) na którego pokładzie znajduje się przedstawiciel obcego państwa, składający oficjalną wizytę w Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) stanowiącego honorową eskortę statku powietrznego, o którym mowa w pkt 1;
 - 3) wykonującego lot w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) związany z prowadzeniem akcji poszukiwawczo - ratowniczej w celu udzielenia pomocy ludziom albo statkowi powietrznemu lub statkowi morskemu znajdującemu się w niebezpieczeństwie,
 - b) związany z niesieniem pomocy medycznej lub technicznej albo pomocy w razie klęski żywiołowej lub zagrożenia środowiska,
 - c) związany z wykonywaniem zadań wynikających z umów międzynarodowych, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, jeżeli obowiązek udostępnienia przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej wynika z tych umów,
 - d) w przypadku gdy ten statek znajduje się w niebezpieczeństwie lub gdy wykonuje ten lot dla uniknięcia niebezpieczeństwa.
4. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania z wnioskiem o zezwolenie na przekroczenie granicy państwowej i lot obcego wojskowego statku powietrznego w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej oraz wzór wniosku w tej sprawie, a także warunki wykonywania lotów przez taki statek w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, mając na względzie zapewnienie sprawności postępowania w sprawach udzielania zezwoleń na wykonanie lotów w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej przez obce wojskowe statki powietrzne oraz bezpieczeństwo ruchu lotniczego w tej przestrzeni.”;

3) po art. 18a dodaje się art. 18b w brzmieniu:

„Art. 18b. 1. Obcy wojskowy statek powietrzny, który przekroczył granicę państwową albo wykonuje lot w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej bez zezwolenia, o którym mowa w art. 18a ust.

- 1, lub niezgodnie z warunkami tego zezwolenia, oraz obcy cywilny statek powietrzny, który przekroczył granicę państwową niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze, może być wezwany przez państwowy organ zarządzania ruchem lotniczym do:
- 1) opuszczenia przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) odpowiedniej zmiany kierunku lub wysokości lotu;
 - 3) lądowania na wskazanym przez ten organ lotnisku;
 - 4) wykonania innych poleceń, mających na celu zaprzestanie naruszania przestrzeni powietrznej.
2. W przypadku niezastosowania się do któregokolwiek z wezwań i poleceń, o których mowa w ust. 1, obcy statek powietrzny może być:
- 1) przechwycony przez wojskowy statek powietrzny, zwany dalej „statkiem przechwytyjącym”. Przechwycenie polega na identyfikacji statku powietrznego, nawiązaniu z nim łączności radiowej i kontaktu wzrokowego oraz naprowadzeniu go na właściwy kierunek lub wysokość lotu albo wymuszeniu lądowania na wskazanym lotnisku;
 - 2) ostrzeżony strzałami ostrzegawczymi przez statek przechwytyjący, a w przypadku dalszego niestosowania się do wezwania - zniszczony;
 - 3) zniszczony bez dokonania czynności, o których mowa w pkt 1 i 2, w sytuacji:
 - a) dokonywania zbrojnej napaści lub agresji przeciwko celom położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) gdy nie posiada załogi na pokładzie,
 - c) gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa, a organ dowodzenia obroną powietrzną, uwzględniając w szczególności informacje przekazane przez państwowy organ zarządzania ruchem lotniczym, stwierdzi, że obcy statek powietrzny jest użyty do działań sprzecznych z prawem, a w szczególności jako środek ataku terrorystycznego z powietrza.
3. Decyzję o zastosowaniu środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i b, podejmuje Dowódca Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a środka, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. c - Minister Obrony Narodowej.
4. Zmuszony do lądowania na lotnisku międzynarodowym obcy statek powietrzny, jego załogę i ładunek oraz pasażerów i ich bagaże, podmiot zarządzający lotniskiem przekazuje Straży Granicznej.

5. Obcy statek powietrzny zmuszony do lądowania na lotnisku innym niż lotnisko międzynarodowe lub na lądowisku, jego załogę i ładunek oraz pasażerów i ich bagaże, podmiot zarządzający lotniskiem lub użytkownik lądowiska przekazuje właściwym organom, powiadamiając o tym zdarzeniu organ Straży Granicznej.
6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania przy stosowaniu środków, o których mowa w ust. 2, oraz zakres i sposób współdziałania organu dowodzenia obroną powietrzną z państwowym organem zarządzania ruchem lotniczym w tych sprawach, mając na względzie zapewnienie prawidłowego zastosowania środków, o których mowa w ust. 2, tylko w przypadku braku możliwości innego wymuszenia przestrzegania prawa polskiego, a także sprawność i skuteczność współdziałania organów chroniących przestrzeń powietrzną Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1399, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się rozdział 4;

2) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Zasady użycia środków przymusu w stosunku do statków powietrznych znajdujących się w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej określają przepisy ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. Nr 78, poz. 461 z późn. zm.²⁾) oraz ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz.U. Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium (Dz.U. Nr 93, poz. 1063 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 536 i Nr 210, poz. 2036) w art. 4 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przemieszczanie się obcego wojskowego statku powietrznego odbywa się na zasadach i w trybie przepisów ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. Nr 78, poz. 461, z 1997 r. Nr 6, poz. 31 i Nr 43, poz. 271, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 45, poz. 498 oraz z 2004 r. Nr ..., poz. ...).”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 128, poz. 1175, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609 i Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257.

Art. 4.

W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz.U. Nr 130, poz. 1112 oraz z 2003 r. Nr 210, poz. 2036) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 121 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, określi, w drodze rozporządzenia, sposób współdziałania organów zarządzania ruchem lotniczym z Siłami Powietrznymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, tak by zapewniona była szczególna rola systemu obrony powietrznej w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa państwa z powietrza w czasie pokoju.”;

2) w art. 122 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Użytkownik polskiej przestrzeni powietrznej jest obowiązany do niezwłocznego wykonywania poleceń państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym oraz cywilnych i wojskowych lotniskowych organów służb ruchu lotniczego, a także organów dowodzenia obroną powietrzną, jak również poleceń przekazanych mu przez wojskowe statki powietrzne.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy cywilny statek powietrzny wykonuje lot wbrew zakazom lub ograniczeniom, o których mowa w art. 119 ust. 2, 4 lub 5, albo gdy istnieją uzasadnione obawy, aby sądzić, że cywilny statek powietrzny jest użyty do działań sprzecznych z prawem, mogą wezwać ten statek do:

- 1) odpowiedniej zmiany kierunku lub wysokości lotu;
- 2) lądowania na wskazanym przez ten organ lotnisku;
- 3) wykonania innych poleceń, mających na celu przywrócenie stanu zgodnego z prawem.”;

3) po art. 122 dodaje się art. 122a w brzmieniu:

„Art. 122a. Jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa i organ dowodzenia obroną powietrzną, uwzględniając w szczególności informacje przekazane przez państwowy organ zarządzania ruchem lotniczym, stwierdzi, że cywilny statek powietrzny jest użyty jako środek ataku terrorystycznego z powietrza, statek ten może być zniszczony na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. Nr 78, poz. 461, z 1997 r. Nr 6, poz. 31 i Nr 43, poz. 271, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 45, poz. 498 oraz z 2004 r. Nr ..., poz. ...).”;

4) w art. 142 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) poleceń organów państwa, w którego przestrzeni powietrznej lot się odbywa, a także poleceń otrzymanych od jego państwowego statku powietrznego.”;

5) w art. 150 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Międzynarodowe loty wojskowych statków powietrznych są wykonywane na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. Nr 78, poz. 461, z 1997 r. Nr 6, poz. 31 i Nr 43, poz. 271, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 45, poz. 498, z 2003 r. Nr 223, poz. 2220 oraz z 2004 r. Nr ..., poz.) oraz w umowach międzynarodowych, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, z zastrzeżeniem art. 1 ust. 5.”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 29 października 2003 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 210, poz. 2036) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 uchyla się pkt 3 i 4;
- 2) w art. 14 uchyla się pkt 2.

Art. 6.

Uprawnienia Dowódcy Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej określone w przepisach ustaw zmienianych niniejszą ustawą przysługują do dnia 30 czerwca 2004 r. Dowódcy Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH-1696 /04/DPE/agg

Warszawa, 23.04. 2004 r.

**Pan
Stanisław Janas
Przewodniczący Komisji
Obrony Narodowej
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej**

Opinia do sprawozdania Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie granicy państwowej oraz niektórych innych ustaw wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) oraz art. 42 ust. 4 w zw. z art. 43 ust. 1 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym sprawozdaniem Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie granicy państwowej oraz niektórych innych ustaw (pismo nr OBN-0150-115-04), uprzejmie informuję, że nie zgłaszam uwag.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie granicy państwowej oraz niektórych innych ustaw, w wersji przyjętej w sprawozdaniu Komisji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

St. Hübner
Sekretarz Komitetu Integracji Europejskiej
Warszawa 11-12-2004

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Jerzy Szmajdziński
Minister Obrony Narodowej